

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Managing Editor: Mary Debevec

NAROCNINA:

Za Združene države:

\$16.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Združenih držav:

\$19.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece

Petkova izdaja \$5.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$16.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months

Friday edition \$5.00 for one year

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

83

No. 68 Weds., April 7, 1971

Državljska vojna v Eritreji

Traja že od l. 1960 in se je rodila in neizpolnjenih političnih obljub, odnosno iz podkupovanja eritrejskih politikov po etiopskem cesarju Haile Selasiju. Do tega je prišlo takole:

Po drugi svetovni vojni so Združeni narodi priključili bivšo italijansko kolonijo Eritrejo etiopskemu cesarstvu. Priključek ni pomenil politično zedinjenje običajne vrste. Po priključku je namreč Eritreja ohranila svojo ustavno osebnost s svojim parlamentom, vlado itd. L. 1962 je cesar res vključil Eritrejo v Etiopijo na ta način, da jo je proglasil za navadno etiopsko provinco. Za načrt je glasoval tudi eritrejski parlament, ker je cesar podkupil poslance z ameriški dolarji.

Eritrejce je to hudo zbolelo, saj po narodnosti niso Etioci, ampak Arabci, niso kristjani, ampak muslimani, so gospodarsko razvitejši od Etiopcev in tudi kulturno nad njimi. Dodajmo še primitivno etiopsko javno upravo, pa bomo našli dosti razlogov za nezadovoljnost in povodov za upore, ki so kmalu dobili obliko prave državljanske vojne z vsemi običajnimi grozotami te vrste vojskovanja. Pri spopadih si stojijo nasproti čete cesarja Haile Selasija in nekaj tisoč gverilcev arabskega rodu. Seveda imata oba sovražnika tudi mogočne prijatelje in varuhe.

Eritrejski so Arabci in jih zato podpirajo arabske države, posebno Sudan in Somalijska. Podpira jih tudi komunističen svet, saj vidi v Eritreji važno strateško postojanko s 1000 miljami morske obale ob Rdečem morju in dvema izvrstnima lukama Massauo in Assabom. Eritrejce podpira tudi savdski kralj kar preko morja. Za gverilce je posebnega pomena okoliščina, da se lahko zatekajo v sosedne nedostopne hribe v Somaliji in Sudanu, kadar jim postane prevoze v Eritreji. Za večbanje vojakov jim ni treba skrbeti, to delo opravljajo arabske države, ki tudi poskrbijo, da svet zve za vsa grozodejstva, ki jih delajo etiopske čete. Seveda jim gverilci vračajo milo za drago.

Brez zaveznikov ni tudi etiopski cesar Haile Selasie. Med glavne je treba šteti našo deželo. Amerika je namreč sklenila z Etiopijo že l. 1953 medsebojno obrambno pogodbo. Cesar je privolil, da postavimo blizu eritrejskega glavnega mesta Asmare veliko vojaško letališče v Kagnewu, kjer lahko pristajajo največja vojaška letala. Tako je letališče tam postalo križišče našega vojnega mednarodnega letalskega prometa. Tam je zaposleno nekaj tisoč naših strokovnjakov v letalskem prometu, živijo pa tam tudi zastopniki naših velikih industrij, ki stikajo po deželi za nafoto in rudami. O tem seveda uradno nihče ničesar ne ve. Cesarju je zato treba dajati orožje in municijo za njegove oborožene sile. Njegove zahteve v tem pogledu niso ravno skromne. Ravno sedaj je znova zaprosil za podporo, naša vlada se pa muči, koliko naj mu da. To je tem kočljivejše vprašanje, ker v Kagnewu in na etiopskih vojnih postojankah ne more ostati nobena stvar dolgo prikrita, kajti levičarji imajo tam dobro razvito špijonažo. Tako vedo tudi v ZN o naši politiki v Etiopiji marsikaj, o čemur ne govorijo radi v javnosti.

Naša diplomacija trdi, da se vse te žrtve dobro obrestujejo. Cesar je postal in ostal naš trden in zanesljiv zaveznik, ki nam rad priskoči na pomoč, kadar je naša afriška politika v zadregi. V Etiopiji poteka velik del diplomatske politike med afriškimi državami, saj je Haile Selasie skoraj stalni predsednik vseh tistih afriških odborov in kongresov, ki res kaj delajo. Mož je star in tu se začne ameriška skrb. Nihče namreč ne ve, kdo bo njegov naslednik. Celo člani cesarjeve vlade samo ugibajo. Ker ne vedo ničesar zanesljivega, se dogaja, da iščejo za vsak slučaj celo zveze z eritrejskimi gverilci! Ne moti jih, da spada državljanska vojna v Eritreji med najkrvoločnejše v naših dnevih. Saj tiči v cesarskih ječah stalno več tisoč zajetih gverilcev in njih podpornikov, koliko jih izgine v mraku in temi, pa nihče ne ve. Stalno velja tam obsedno stanje, posebno od lanskega leta, ko so gverilci pobili enega med vodilnimi cesarjevimi poveljniki z njegovim spremstvom vred. V sosedni Sudan je pa do sedaj pribežalo kakih 50.000 beguncev.

Ali je mogoče predvideti konec državljanske vojne? Malo je takih optimistov, ki dajo pritrilni odgovor. Vsi mislijo, da je treba najprej počakati na mir med Izraelom in njegovimi sosedi. Tudi Izrael igra v tej vojni svojo vlogo. Rad podpira vse, kar škoduje Arabcem, pri tem ne vpraša, kakšni so njegovi zavezniki. To dobro vedo v Adis Abebi in se po tem ravna. Dokler ne bo miru v arabskem svetu, ga tudi v Eritreji ne bo.

Potem je še odprto vprašanje nasledstva na etiopskem prestolu. Dokler ne bo rešeno, ne bo nihče tvegati, da menja svojo obsedanje politiko, ne poglavarji etiopskih plemen, ne vodniki eritrejskih. Napačno bi namreč bilo, da človek misli, da se tu bojujeta dva naroda. Tu se bojujeta

dve skupini plemen, etiopskih, ki jih vodi dinastija, in eritrejskih, ki ubogajo gverilsko vodstvo, dasiravno ga niti točno ne poznajo. V vse to je zamešano še precej napeto stanje med revnimi in bogatimi sloji kar na obeh straneh.

Koliko ljudi trpi od tega stanja? Cenijo, da živi v Etiopiji okoli 20 milijonov ljudi, štel jih seveda še ni nihče, ker tam še ni bilo nobenega splošnega ljudskega štetja, dočim naj v Eritreji živi okoli 3 milijone Arabcev. Dočim so v državljanski vojni prizadeti skoraj vsi Arabci, tega ne bi mogli trditi za etiopske prebivalce. Zato v Etiopiji čuti vojno bolj vpojašvo in državna blaginja. Da je državljanska vojna sprožila tudi socialna trenja na obeh straneh, je več kot razumljivo. Posebno mladina je postala zelo nemirna, vodijo jo pa večinoma levičarski univerzitetni študentje. Na potek državljanske vojne pa to še nima zaenkrat posebnega vpliva.

Ni nobenega izgleda za kompromisni mir. Eritrejski Arabci zahtevajo popolno neodvisnost svoje domovine, na kako državno povezanost z Etiopijo niti ne mislijo. Cesar pa tudi noče menjati svojega stališča. Seveda se lahko zgodi, da bo cesarjev naslednik drugih misli in da bo v Etiopiji res nastal političen režim, ki bo vsaj nekaj podobnih svobodni demokraciji. Takrat bo svobodni svet pritisnil za kompromis. Zaenkrat so pa to le pobožne želje, stvarnost je pa oblita s krvjo državljanske vojne.

BESEDA IZ NARODA

Pismo
Vrhenskemu
Tinele

WAUKEGAN, Ill. — V volitvah, ki so se vršile 23. februarja smo volivci izbrali 22 kandidata, to je 11 kandidatov demokracije in 11 kandidatov republikancev. Za te bomo volili dne 20. aprila in kateri bodo dobili večino, bodo naši bodoči "aldermani". Osem kandidatov je izbranih iz dosedanjih "aldermanov".

V teh primarnih volitvah so hudo agitali nasprotniki sedanjega župana Roberta Sabonjiana, zlasti tisti, ki so soglašali s pristihi odsvoljenih policistov, radi nesoglasij z županom, ki ni hotel pristati na razne zahteve policistov radi tega in onega. Upali so, da bodo dobili v mestnem svetu večino, ki naj bi obračunavala s politiko župana. Obneslo se jim ni. Volitve so pokazale, da javnost soglaša, zlasti kar se tiče gospodarstva pri upravi mestnih zadev. Volivci čutijo težo davkov, zato soglašajo z županom, da je treba pri upravi štediti, kjer se kaj da. Tistih pa in teh ni malo, ki so v mestnih službah, bi pa najbrže radi vsake kvatre poviške.

Primarnih volitev se je udeležilo kakih 10.500 volivcev, kar je nekako 35% števila vseh volivcev v našem mestu.

V četrtem okraju je zopet nominiran za kandidata sedanjega "aldermana" Jožef Keber, ki je naš rojak. On je zvest pristaš Sabonjianove administracije. Rojak Keber je sin znane družine Antona in Jennie Keber. Njegov oče je bil rojen v Goricanah pri Medvodah, mati pa v Uševiku pri Kamniku. "Aldermanu" Kebru želimo ponovno izvolitev in mnogo uspeha!

Tako vidite, je vedno kaj zanimivega med nami, ki je vredno, da čuje o tem javnost. Moj prijatelj in znanec hrvaški rojak Luka, ki biva na McCalister, v North Chicagu, in se z njim večkrat sestane v našem narodnem hramu, pravi večkrat, da Slovani smo pretili. "Treba je biti glasan," pravi, "da te čuje svet i cesar!"

Luka ima v marsičem prav. Irci in drugi so glasni, vpijejo, zato so pa vedno pri "mizah", kjer se reže in deli dobre pogovore...

* GUVERNER OGILVIE se je pred nedolgi oglasil in napovedal preiskave po državnih in privatnih zavodih za stare, onemogle in bolne ljudi. Tu jim pravimo "Nursing Homes". V starih časih, ko niso bili taki zavodi tako opremljeni z razno oskrbo, so jim rekli "hiralnice", kjer so stari, posebno revni ljudje čakali zaključka na tem svetu. Zdaj, posebno tu v ZDA ima-

mo take zavode, državne in privatne. Slednji obratujejo pod posebnimi državnimi dovoljenji. To je, zadostiti morajo predpisom, ki predpisujejo, kaj in pod kakimi pogoji se jim dovoli obratovati take zavode.

Postrežba in oskrba za onemogle, bolne in stare ljudi je v takih zavodih zlasti zadnje čase zelo draga. Stanejo, kakor omenjajo, mesečno vse tja do \$400, ponekod do \$800. Kar je že precej denarja. Za bolezn, operacije je še posebej. Taki mesečni izdatki ljudem seveda hitro pobero vse prihranke, kdor jih ima. To po privatnih zavodih. V državnih, okrajnih in takih javnih zavodih seveda dobijo postrežbe, a pritožbe se čujejo, da marsikje slabo ravna in postrežbo onemogle starčke in starke. Če imajo kaj javne socialne zavarovalnine, gre to zavodom, kar pa daleč ne zadostuje, kar se račun dandanes za take oskrbe. Zraven pa še slaba postrežba. Chicški list "CSST" je pred nedolgi objavil več pritožb radi slabe oskrbe. Pritožujejo se radi hrane, radi snage in druge postrežbe. Starčki z raznimi boleznimi kot taki, ki ne morejo držati vode, morajo po cel teden nositi nesnažno spodnjo obleko. Mnogi tožijo, da gretje sob, v katerih bivajo, ni zadostno, ni dovolj odeje, ne tega ne onega. Če je le nekaj resnice pri teh pritožbah, zaslužijo taki slučajni temeljite preiskave. Ljudje, ki upravljajo take zavode, kakor tudi postrežno osebje, je dobro plačano, zakaj ne bi posvečali več pozornosti odgovornostim v službah, v katerih so.

Posebno je dandanes draga tudi zdravniška oskrba. Ker "medicare" plačuje oskrbo, kakor in kolikor določajo določila za to in ono, seveda nekateri zdravniki dostavljajo visoke račune za svoje postrežbe. To čutijo pri upravi "Medicare" oddelka. Tudi po državah, kolikor te dajejo za take javne postrežbe, onemoglim, to gospodarsko žuli. Zato so začeli tu in tam pirati oči in zgleda, da jih bodo morali še bolj, ali pa bodo taki slučajni in problemi bolj in bolj žulili javnost. Vsega tega je seveda kriva nekontrolirana inflacija. Ne dolgo tega je nekdo pravil, da je neki srednje premožen možak obol. O njem so pravili, da premore toliko, da mu ni treba skrbeti, kaj bo jutrišnji dan zahteval od njega ali kaj bo jedel jutri. Baje samo obrest so mu donasala blizu tisočaka na mesec. Pa je zbol, v bolnico je moral na težko operacijo in par mesecev je bival v bolnici. Ko se je vrnil in poravnal vse račune, je baje zjokal: "Zdaj sem pa berač..."

Ej, ej, sedanja naraščajoča inflacija je kaj požrešna koketka. Zgleda pa, da nihče ne ve in ne zna prav nastopiti proti njej, da bi jo zavrl in ustavil. V Beli hiši, v Kongresu in drugod govorijo o njej, ustaviti jo pa nihče ne

zna. Če bo šlo tako naprej, bo nam pobrala vse, kar imamo.

* PA SE NEKAJ ZA MEH IN SMEH:

— Velikost ni važna, pač pa kvaliteta. — Mož in žena sta se po večerji vsedla vsak v svoj časopis in čital. Kar se oglašila in opozorila ženo na važno ugotovitev zdravnikov, da so namreč možki možgani večji kot ženski. "Kaj meni, draga, kaj sledi iz tega?"

Žena pa mu odgovori: "To, da ni toliko na tem, kako so veliki možgani, ampak iz kakšne robe so."

— Pri izrazih je na mestu previdnost. — K nekemu zdravniku je prišla bolna žena na pregled. Ta jo je pretilpal in preiskal, pri tem pa je zmajeval z glavo. Žena je to opazila in ga vpraša: "No, kako je z menoj, gospod zdravnik?"

Zdravnik zmajuje naprej s svojo glavo, nato pa ji pove: "Draga gospa, prav nič se mi ne dopadete!"

Žena pa mu hitro užaljeno odvrne: "No, saj tudi vi niste eden najlepših!"

— Vsem veselo Veliko noč in lepe pozdrave!

Vrhensk Tine

Polovanje po južni Evropi in v Slovenijo

II.

CLEVELAND, O. — Po zanimivih dogodkih in ogledih na Portugalskem in v Španiji bomo odleteli v RIM, kjer bomo sprejeti v avdijenco pri sv. očetu Pavlu VI. Avdijenca bo ali v baziliki sv. Petra, največji cerkvi na svetu, ali pa v letnem bivališču papeža v Castel Gandolfo. V Rimu bomo obiskali bazo sv. Pavla (fuori di muro), potem sv. Petra ("vi verigah") svetovno znanim kipom Mojzesa, ki ga je ustvaril največji kipar na svetu Michelangelo. Obiskali bomo baziliko sv. Petra in ogromni trg-ploščado pred baziliko, ki je obdana z monumentalnimi stebri. Ogledali si bomo potem k a t a k ombe, kjer so se prvi kristjani zaradi preganjanja zbirali in zakopavali svoje umrle. Na stari Apjijski cesti, ki jo je še leta 312 pred Kristusom zgradil Apollo Claudio, si bomo ogledali kapelico "Quo Vadis Domine?" (Gospod, kam greš?) Imeli bomo dovolj časa, da si ogledamo druge zanimivosti Rima: vodnjak de Trevi, kavarni na Via Veneto, modne trgovine itd. — Naš hotel v Rimu je v sredini mesta, moderen z odlično hrano in blizu nešteti zanimivosti.

Iz Rima bomo odleteli v Slovenijo obiskat svoje in prijatelje. Čakali nas bodo in srečni bomo mi in oni, da se zopet vidimo. Obiskali bomo seveda najlepše predele Slovenije, Bled, Bohinj in druge lepote naše lepe Slovenije.

Razen dežel, ki smo jih obiskali, bomo imeli tudi priložnost ogledati si najlepšo in najbolj slikovito državo Evrope — Švico.

Čez noč bomo ostali v Zuerichu v hotelu, ki je na sami obali Zuerijskega jezera. Iz Zuericha se bomo z avtobusi peljali v Luzern, najbolj poznano letovišče v Švici, od tam čez Furka Pass v Zermatt, nato pa z gorsko železnico v Gornergrat in nazaj v Zuerich.

To potovanje ni na vrat na nos, ampak je udobna tura, skrbno pripravljena, tako da bomo odnesli s seboj lepe spomine iz dežel, ki jih bomo obiskali. Se to bi pripomnil: Mesec maj je prezgoden za potovanje v južno in srednjo Evropo, ker prava pomlad v teh krajih pride šele sredi junija. Zato je ta čas za potovanje po deželah, ki smo jih omenili, najboljši.

Kdor torej želi iti na potovanje, naj se že sedaj odloči! Mogoče bi kdo vaših prijateljev se nam rad pridružil. Obvestite jih o tem.

Za podroben program pišite na:

EXPRESS TRAVEL SERVICE
601 Superior Bldg.
Cleveland, Ohio 44114

Father Raymond T. Hobart

Predavanje v slikah

CLEVELAND, O. — Slovenska narodna čitalnica je letos stara 65 let. Ustanovljena le bila leta 1906. Od ustanoviteljev je med živimi samo še zdravnik dr. Frank J. Kern. Zadnjih 50 let ima Čitalnica svoj prostor v Slovenskem narodnem domu na St. Clairju. Čitalnica je bila preseljena z Glass Ave. v Slovenski narodni dom leta 1921. Ko je bilo novo poslopje dograjeno leta 1924, je bila Čitalnica preseljena na pročelje Doma, kjer je še sedaj.

Čitalnica bo imela na 17. aprila predavanje. To predavanje se bo vršilo v dvorani št. 1, zraven čitalniške sobe ob 8. uri zvečer. To bo predavanje v obliki kazanja slik s projektorjem iz svetovne razstave v Tokiu na Japonskem lanskega leta. Predavateljica bo Mrs. Mrak iz Euclida. Ona je s svojim soprogom obiskala razstavo v Tokiu. Na Japonsko sta potovala skozi Rusijo, kjer sta posnela tudi precejšnje število slik, katere bo Mrs. Mrak ravno tako pokazala s projektorjem. Vstopnina bo prosta.

Po predavanju prosimo posetnike, da ostanejo v dvorani, da se medsebojno bolje spoznamo. Komentirali bomo o predavanju in drugih rečeh, kar pač nas bo zanimalo. Imeli bomo klobase, sendviče in kavo, pivo in druge pijače. Seveda, to bo pa za finančni dobiček.

Josip Sircel, tajnik.

Pomladanski koncert "Slovana"

CLEVELAND, O. — V domovini smo peli v pričetku pomladi "Prišla je pomlad, čakal sem jo rad itd." Letošnji marec je zelo muhavst z vremenom. Zgodnje večitice, ki so oznanjevale prihod toplejših dni, je ponovno pokril sneg. Kljub temu, ko to vabilo pišem, so zopet vidne in upam, da jih sneg ne bo več pokrival.

V Clevelandu smo srečni, da imamo več prilik posetiti koncerte slovenskih pevskih zborov; naša kultura in narodna zavdnost sta še trdni in želimo, da bi se obdržali še mnogo let med nami. Z veseljem morem omeniti, da starejši vidimo še velik napredek s pomočjo mlajših. Pri zboru SLOVAN se je število pevcev pomnožilo z novimi močmi, med temi z že v preteklosti dobrimi pevci pri različnih skupinah. Zopet je med nami vedno veseli družabnik Joseph Ivančič. Tako ima zbor kot v preteklosti tri brate, ki so vsi navdušeni, dobri pevci in odborniki. Zboru se je pridružil tudi znani solist Mr. Frank Plut, ki je neštokrat nastopil na odrih "Slovenskih narodnih domov" z velikim odobravanjem občinstva. Poleg omenjenih se je zboru zopet pridružil John Grabnar, ki je obenem voditelj orkestra.

Za ta koncert ima zbor večje število znanih pesmi, ki spominjajo na domovino v veselih in težkih dneh. Med temi je tudi skladba Louisa Slaka, ki bo na našem odru prvič podana. Zasluge k izvešanju vseh točk grede dirigentu Mr. Franku Vauterju, ki se trudi, da bo spored uspešno izveden.

Koncert bo v nedeljo, 18. aprila 1971, v Slovenskem društvenem domu na Reher Ave. ob štirih popoldne.

Po koncertu bo domača zabava; na razpolago bodo dobra okrepčila.

Za ples igra John Grabnar orkester. Vstopina \$1.75.

Prijatelji pesmi vsi vljudo vabljeni!

Joseph Trebec

Vesti iz Slovenije

Mariološki in marijanski kongres v Zagrebu

Kolikor se približuje avgust, toliko bolj postajajo natančna poročila iz Zagreba, kjer bo središče Mariološkega in Marijanskega kongresa. Skrb za Mariološki kongres, ki bo v Zagrebu od 6. do 11. avgusta t.l., je prevzela Academia Mariana v Rimu. Bogoslovne fakultete skoraj z vsega sveta, iz vseh pomembnejših središč, so že priiglasile svoje predavatelje. Priiglasilo se je že 85 učenjakov. Vsa predavanja bodo sproti prevažali tudi v slovenščino. Izmed slovenskih predavateljev omenjajo tri: dekana teološke fakultete dr. Maksu Miklavčiča, prof. dr. Franca Perka in p. dr. Bernardina Sušnika, OFM. V samoznanstveni odbor teološko doktrinalne komisije bo povabljen prof. dr. A. Strle.

Koliko kardinalov in škofov pride na kongres? Gotovo je, da pridejo kardinal Seper, Suenens, Ottaviani in Carber iz St. Louisa v ZDA; verjetno pa tudi Koenig, Doepfner in Del'Acqua. Vseh kardinalov in škofov bo okrog 100.

Najpomembnejši za široko katoliško javnost bodo zadnji trije dnevi pred Velikim Smarnom, to so dnevi Marijanskega kongresa, ko bodo v zagrebških cerkvah slovesne marijanske tridnevnice. To bo ljudski del kongresa. Program bo vseboval spovedovanje, recitacije otrok in mladine, pevske in glasbene točke; jedro vsakega dne pa bo predavanje duhovnika ali laika. Glavna vsebina predavanj bo: Marija v družini, Marija in mladina, Marija v krščanskem življenju. Po vsakem predavanju bo razgovor, nato pa somaševanje s škofi. Po maši bo še "tribuna mladih" o njihovih stanih in zunanjih problemih.

Slovenec bo v Zagrebu v teh dneh doživel ena izmed najbolj veličastnih cerkva, najbrž jezujska bazilika v Palmotičevi ulici.

Glavne ljudske marijanske slovesnosti bodo na znani hrvaški Marijini božji poti, pri Mariji Bistrički, 20 milj od Zagreba. Na sam Marijin praznik, 15. avgusta, bo tam ob 10. slovesno somaševanje papeževega delegata s 50 škofi in 50 duhovniki. Pri tej sv. maši bo slovenska uvodna in sklepna pesem; slovensko bodo brali tudi 2. berilo tega praznika in slovenski bo tudi del pridige. Govoril bo eden od slovenskih škofov. Morda se bo te slovesnosti udeležil tudi sv. oče ob svojem vračanju s Poljske. Računajo, da se bo kongresu udeležilo do 200.000 vernikov, med temi okoli 6.000 slovenskih. Za Slovence, bo kakor poročila velikonočna ljubljanska "Družina", poseben vzhod na kongresni prostor z narodno zastavo, z napismi škofij in z narodnim simbolom.

Gozdni požari

V prvih dveh mesecih tega leta je bilo na Krasi in v Istri kar 150 večjih ali manjših požarov. Ti so povzročali veliko škodo, ki je niti ni mogoče natančno oteniti. Zaradi velike suše zadostuje že iskra iz lokomotive ali pa malomarno vržen ogorek, da burja razpiha iskro v divjaražje ognjenih zubljev. Samo 28. februarja je bilo sedem požarov na Koprskem in štirje na Vipavskem. Ta dan je gorelo v Nadeždi pri Luciji, v Kampolinu, na Brau pri Hrastovljah, pri Komnu, v Seči nad Portorožem, na Serminskem hribu, v okolici Ajdovščine, Nove Gorice, v Podnanosu in Vipavi.

Tržaški nadškof Santin ostane

Lani, 9. decembra, je tržaški nadškof Santin dopolnil 75 let. Takrat je zaprosil sv. očeta; naj ga razreši nadškofovske časti in skrbi. Sv. oče pa mu je na to prošnjo odgovoril, naj še kar nadalje ostane škof v Trstu.

FRAN ERJAVEC:

IZBRANI SPISI

Izgubljen mož

Po tvojih ulicah, Ljubljana, hodil sem lansko jesen. Mrzloten veter je pihal; poprejšnja noč je sneg prvikrat pobelil Kamniške planine in zapadajoče solnce jih je rdečilo z zadnjimi žarki. Ko grem mimo civilne bolnice, odpro se velika vrata in štirje možje prinesejo krsto, pokrito s suknom, ki je morebiti nekaj bilo črno. No, saj sem se neznano mudilo, komaj jih je dohajala stara žena, jedini pogrebec; niti duhovnik ni spremljal mrljica.

"Koga neso?" povprašam hlapca, ki je zapiral vrata.

"Trapastega Skalarja se je usmilil Bog ter ga je vzel k sebi."

Ko čujem Skalarjevo ime, izpreletelo me je nekako čudno. Vsak nesrečen človek ima neko pravico za naše pomilovanje. Nesreča povelja vsakega človeka, tudi najzaničevnejšega reveža, posebno če ga vidimo mrtvega pred seboj; zdi se nam vselej bolj, nego je bil morebiti v resnici. V tesni krsti vidimo zdaj le junaka, ki so ga z nagale neprijazne okolnosti in ne prašamo veliko, si je li sam kriv, ali ne, radi mu podelimo venec mučeništva.

Skalar je bil meni tak mučenec.

Stopim hitreje in se pridruživim ženi, ki me je z začudenjem pogledovala od strani.

"Ali ste poznali ranjcega?" vprašam ženo, ko smo se približali sv. Krištofu.

"Seveda sem ga poznala; saj je sestre moje sin, jaz sem teta njegova," odgovori mi žena z zatopljenim glasom.

Prišli smo do jame, nosači so potegnili sukno s krste, pobrali so nosila ter so hitro odšli, ne čakaje pokopa. Dva grobarjeva hlapca ga položita v grob, jaz mu vržem zadnje prsti, hlapca ga zaspijeta, in teta kleče kraj groba tiho moli za pokoj ranjcega. Zdaj zazvonijo "Zdravo Marijo", starejši hlapec z leseno nogo moli glasno angeljsko česčenje, mi drugi mu odgovarjamo in naposled smo vsi molili še jeden očenaš, da bi Bog dal ranjcemu večni mir in pokoj.

Mrak je že legel na grobe, ko sva z ženo zapustila pokopališče. Žena je bila jako razgovorna, ni je bilo treba mnogo nagovarjati, rada je povedala, kar je vedela.

"Ranjki Matevž je bil Gorenjevi iz prav dobre in premožne hiše. Bil je jedini sin, oče mu je umrl zgodaj, ravno ko je stopil v latinske šole. Ko bi bil delj časa živel, gotovo bi Matevž ne bil baš na tako slabe poti. Mati njegova je bila moja sestra, bila je dobra žena, zanj veliko predobra. Njena jedina želja je bila, nekoč doma v far-ni cerkvi svojega Matevža videti na propovednici in iz njegovih ust poslušati besedo božjo. Kadar sem bila pri njej, govorila mi je o tem in vselej sva se obe od veselja jokali. Matevž je bil vedno prvi v šoli, vsi gospodje so rekli, da ima mater svojo je tudi tako rad imel, da je storil po njeni želji ter šel v lemenat, akoravno ni imel za ta sveti stan pravega poklica, kakor se je pokazalo pozneje. Ali mater je pa vendarle veselilo, da jo je ubogal, toda ućakati srečnega dne, na kateri se je tolikanj veselila, to jej ni bilo dano, Bog jo je prej poklical k sebi.

Matevž je po materini smrti ostal sam; zdaj ga ni več vezala materina želja, slekel je črno kuto in prevzel je doma gospodarstvo, ali vsi sosedje so rekli, da iz izprijenega gospoda ne bo

nikoli dober gospodar. In sosedje so bili modri možje. Matevž se je kmalu spoznal z lepo mlado dekline, ki jo je presrečno imel, mislil je, da jo dobi za ženo. Ali ona je bila nestanovitna in omahljiva, zapustila je Matevža in vzela drugega. To je polomilo Matevža še bolj, kakor materina smrt. Zanimarjal je gospodarstvo, v cerkev ni hodil, tih in žalosten je pohajal po polji, vsi smo mislili, da se v njem kuha, huda bolezen. Jeseni pa po ajdovi žetvi mu ni bilo več doma ostati, polastila se ga je spet želja, da bi se kaj več učil. Gospodarstvo je dal v najem in šel je na Dunaj v visoke šole. Kaj je ondu delal, to mi ni znano, le to vem, da je neznano veliko denarja potreboval: kakor sneg spomladi kopnelo je njegovo gospodarstvo. Gozd za gozdom, njivo za njivo je prodal. Od gospodov, ki so ga videli na Dunaji, zvedeli smo, da je neznano učen, od njega samega pa ni bilo nobenega glasu, in vender je teklo že sedmo leto, kar je šel od doma. Kar izvemo, da je šel izpod našega cesarja nekam daleč, ljudje sami niso nič prav vedeli, kam: jedni so rekli, da je na Nemškem, jedni pa, da je na Poljskem. Nekateri so pravili, da je šel za neko žensko, ki mu je zmešala tako pametno glavo, da mu ni bilo brez nje živeti; drugi so pa govorili, da bi bil kmalu ustrelil nekega grofa kaj li in da je zato, moral bežati. Takrat so mu poslali zadnje krajarje, vse lepo imetje je zašturil.

Od zdaj ni bilo od njega ni pisma ni poročila, minulo je že blizu dvanajst let, mislili smo, da je že davno mrtev, kar se je pred desetimi leti spet pokazal, ali kako se je izpremenil! — Komaj sem ga še spoznala, neznano se je postal. Pravil je, da dobi tukaj profesorsko službo — ali niso mu je dali, dasiravno so govorili, da več ve, kakor vsi drugi. Revež je bil brez vsega zaslužka; česar se je lotil, povsod mu je izpodletelo. Bil je pri meni in dasitudi sama nimam veliko, vender sem mu rada dajala, kolikor sem mogla, ker je bil neznano dober človek. Prepisal mi je vse pridige od patra Joahima, ker jih rada prebiram, pa tudi sam je spisal dva ali tri, ki človeku gredo bolj k srcu, kakor marsikatera v cerkvi. Casih bi bila rada kaj zvedela iz njegovega prejšnjega življenja, pa vsemelj mi je rekel: "Teta, pustiva to, saj bi me ne razumeli, mene pa boli srce, če se zmislim nazaj."

Zdajci mu šine v glavo, da ne more več pri meni ostati, da mu vest ne pripušča, da bi še delj časa mene nadlegoval. Branila sem mu, ali zastoj — šel je, kam? ne vem. Osem let ga ni bilo na izpregled, tudi se ni čulo o njem, kje je in kaj dela. Lansko zimo se kar nenadoma spet prikaže, ali ni ga bilo k meni, menda se me je bal. Revež se je popolnoma zapustil, bil je raztrgan in zamazan, beračil je in kar je izprosil, to je zapil — na žganji. Vedno je bil pijan. Oh, kako lepo sem ga prosila, naj gre k meni in naj se loti kacega koli dela. Ali ni me poslušal. "Teta, meni ni več pomagati, izgubljen sem," tako mi je odgovoril. In res je bil izgubljen, pamet se mu je jela mešati; po vse noči, časih komaj za silo oblečen, taval je v najhujšem mrazu okoli. Naposled so se ga umislili in so ga vzeli v bolnico, kjer je sklenil nemirno svoje življenje."

Toliko sem zvedel iz Skalarjevega življenja; zdaj mislim pa še povedati, kje in kako sem se jaz seznanil z njim.

Grivški:

ODPUSTI JIM!

Veliki teden se je razvlekel v neskončnost. Vsak večer trepečejo oljke na vrtu Getzema-ni, vsako noč žgo Judeževi poljubi ustne, vsako jutro prepevajo petelini pesem o izdajalcih in vsvdijl pretresajo svet divji, surovi klici: Križaj ga!

Niso še izumrli Pilati, ki si umivajo krvave roke nad nedolžnimi žrtvami in s podlo masko ter hinavskim glasom izpovedujejo: Jaz sem nedolžen nad pravično krvjo! Da, veliki teden se ponavlja: kakor pred dva tisoč leti nastopajo rablji še danes: z biči, žblji, kladivi, je-sihom in žolčem...

Tudi veliki petek še ni ugasnil. Teman in krvav roma po svetu in zabija križ, na katerem se v smrtnih mukah zvijajo vsi, ki jih je drhal križala s strupenim jezikom; ostudni pljunki mažejo razboljene obraze in pod-le psovke, z žolčem mešane, vi-sijo na ugašajočih očeh, ki so veliko ljubile... Veliko teh oči je že ugasnilo, veliki petek pa še sedaj ni ugasnil in ne bo ugasnil, dokler ga ne obsiše na sodni dan svetlo znamenje Sinu človekovega.

Bilo je nekaj let pred drugo svetovno vojno na Primorskem, kjer so tedaj še vsemogočno vladale Mussolinijeve "črne sra-j-

ce." V hribe nad Sočo je dahnila prva pomlad. Odprla je rdeče cvetove breskvam in dahnila v bele čaše marelicam in mand-ljem. Po Banjski planoti so za-cvete velikonočnice, zadehtele narcise in opojne jurjevke. Po mehkeem zraku so zabrenčale čebele in čmrlji. Bohotno so se-dali na cvetne čaše in srebal iz njih sladki med. Cvetje je na-rahlo vztrepotalo, vejice so se zazibale, stebelca upognila in začudeno zrla za krilatimi roparicami, ki so odnašale sladki sok.

Iz šole, ki je bila naslonjena na kamnito reber, so se usuli otroci. Bledi in bedni so se raz-teplj po kamnitih poteh ter se razgubili pri vaškem znamenju, kjer je na križu razpet visel Kristus. Na malem vrtiču, pol-nem narcis, je obstala učiteljica Cilka. Naslonila se je z roko na cvetočo breskev in zamišljeno zrla po otrocih, ki so se zgub-ljali v klancu. Zdelo se ji je, da jih spremlja na križevem potu.

Vse je obsodil Pilat k smrti. Njej sami pa so zavalili težki križ: naročili so ji, naj bo ra-belj. Umori naj v njih nedolžnih dušah ljubezen, omami naj jih z žolčem, pribije naj jih na križ in v tujem jeziku naj napiše na grob spačena imena, da ne bo nihče vedel, kaj so bili in čigavo kri so jim izpilili.

Stresla se je ob tej misli. Sol-ze so ji zavrele iz oči in od sra-mu je zamižala. V temi so zrast-

le črne pošasti, oborožene s koli- vrvmi in železnimi verigami. Vodil jih je Judež, prodana du-ša, izkoreninjenec Žovanin. Po-nujal ji je srebrnike, nastavljal poljube, obetal sijajni zaslužek, prisegal večjo zvestobo on, ki zvestobe sploh ni poznal. "Sa-mo, če jih prodaš, te otroke!" — V tisti noči ji je zrastel pogum. "Čemu si prišel?" mu je vrgla v hinavski obraz. "Zakaj z de-narjem in poljubom izdajša kri?" — Divje je zaklel in se pridušal, da se bo kravovo ma-ševal. Pljunil ji je v obraz in s surovo kletvino divjal po vasi.

Tisto noč je Cilka nastopila svoj križev pot. Čez leta ga je popisala v dnevniku. Povest tr-peče duše je v njem, ki je bila mučena do smrti.

V verigah. — Pozna noč v apri-lu. Dež. Na šolskih vratih sem čula razbijanje. Vstanem, se hi-tro oblečem in zakričim v vežo. Vrata so se vdala. Zasvetile so se električne svetilke. Žovanin je pripeljal črno druhal. Skočili so vame, zvezali so mi roke in me vlekli čez klanec od ceste, kjer so me vrgli v avto. Iz hiš so gledali preplašeni vaščani. Nihče se ni potegnil zame — vsi so me zapustili. "Zločinka, vla-čuga, izdajalka!" je črna drhal vpila nad menoj. Med psovanjem in kletvino so me še v temi pri-vlekli v mesto.

V ječi. — Celica 52. Na tleh cement, slamnjača v kotu, ubi-to, zamreženo okno. Tri mesece strašnih bridkosti, mučenja, gla-du, psokv in najostudnejših po-nižanj. Edini pogled na nebo skozi zamreženo okno. Šest ko-rakov gor, isto nazaj, dan za dnem. Niti perila mi niso zame-njali.

Pred sodniki. — Grozno jutro v juliju. Zvezano so me vlekli na zasliševanje. Zahtevali so, naj priznam, da sem hujskala ljudstvo, k upor, navajala star-se, pohujševala otroke. Pomolili so mi zapisnik, da ga podpisem. Odklonila sem energično. Sibal-i so me, stiskali prste, da je kri privrela izza nohtov. Vso blede in onemoglo so me vlekli v ce-llico. Čez dva meseca so me ob-sodili. Najeli so krive priče, za glavno pričo so vzeli Žovanina. Vsak zagovor je bil odveč. Ob-sojena sem bila na triletno kon-finacijo na otokih.

Križev pot. — V septembru. Sedem so nas na noge vklekli v verige. Z vlakom smo se vo-zili dva dni. Ni ga bilo Cirinej-ca na tej strašni poti, zaman sem iskala Veronike. V vročini in smradu so nas izkrcali na otoku.

V grobu. — Tri leta tako re-koč živa zakopana med mrko zi-divje. Velika vrata z močno str-žo so zapirala izhod. Iskreno sem si želela smrti, ker nisem zmogla počasnega umiranja. V pesku na dvorišču sem računal mesece in dneve. Počasi, počasi je prišel zaželeni dan. Vrnila sem se nazaj.

Križanje. — Zopet doma! A ostala sem osamljena — kot gar-jeva ovca! Vseposvods prezirlji-vi pogledi, očitajoče oči, sumlji-vo šepetanje. Nekega dne sem pa razločno čula glas: "Lovača!"

Takrat so mi zadali v srce sulico. Obraz mi je ovenel, oči so ugasnile, le srce je kričalo: "Be-ži! Uidi!"

Ponoči v strašnem dežju sem ušla čez mejo. Šest mesecev sem trkala po vratih in iskala služ-be. Odrivali so me in mi brez-čutno metali v obraz:

"Kaj vam je bilo vsega tega treba! Ostali bi na svojem me-stu in se prilagodili!" Takrat je sulica prebodla moje srce.

Končno so me šolske sestre sprejele za pomožno učiteljico. Živim v samostanu in poučujem punčke. Sola stoji na deželi med drevjem in cvetjem. V dveh le-tih so se zacelile rane. Z vsi lju-beznijo sem zajela mlade otroške duše. "Kje ste doma, gospo-dičarja?" me vprašujejo. Ko od-govarjam, se mi trese beseda in skozi solze gledajo oči na kam-nito pobočje nad Sočo, kjer otro-ci vsak dan doživljajo veliki pe-tek... O svojem velikem petku pa molčim. Saj ga nihče ne ra-zume.

Lansko leto je bila na potu Velika noč. Zvončki so že pozva-njali in trobentice so ji pele v pozdrav. Iz krajev ob Soči je prišlo v samostan dekle. Zdelo se mi je, da je z njo prišla tudi moja Velika noč. Pred vrtom sem jo srečala, toplo sem jo pozdravila in povpraševala o kra-jih, kjer gostuje veliki teden. Nekam čudno me je motrila in počasi, boleče in grenko pripom-nila:

"A, vi ste tista...! Saj so veliko govorili o vas!"

Na cvetno nedeljo so sestre začele tajno šepetati. Opazila sem, da se me ogibljejo. Nasled-nji dan sem opazila celo med učenkami v šoli čuden nemir.

"Kaj je, Anica?" sem vprašala največjo.

"Jaz pa nekaj vem!" je odgo-vorila.

"Kaj pa veš?"

"Nekaj grdega!" je odgovori-la. Po dolgem oklevanju je vrgla besedo: "Vi, gospodičarja, ste bili nesramnica, zato so vas zaprli!" Razred se je razgibal: "Tudi me vemo!"

Strahotno me je zbodlo v pr-sih. Pred menoj je vstala Gol-gota, sem od Soče so jo zanesli, da bi me križali do smrti. Od tega dne sem si želim samo smrti.

Na tej strani se dnevnik kon-ča.

Kar se je zgodilo v naslednjih dneh, bi moralo biti zapisano le s črno krvjo.

Na veliki petek so zakrili ok-na v kapeli. Blede sveče so go-rele pred božjim grobom in sve-čile v temne klopi. V predzadnji klopi so našle sestre mrtvo Cil-ko.

Pred seboj je imela knjigo. Kristus križani je bil narisana na njej in pod njim so bila zapisa-na "Očitanja": "Ljudstvo moje, kaj sem ti storil, s čim sem te razžalil?" — Ob koncu pa je bila z velikimi črkami napisana be-seda ljubezni:

"Oče, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo!"

Na Veliko noč so pokopali go-spodično Cilko. Veliko rož in solz so ji nasuli na grob. Ve-likega petka pa le niso pokopali. Se vedno hodi okrog in išče svojih žrtev...

Velika nedelja

Priroda, kje ti skrivaš plaše svečani? Ne slišiš pesmi velike nedelje? Zahvala vre iz nje, vrisk in veselje... Priljubljeni v sveti dan, ne stoj ob strani!

Gospod nebes in zemlje zmago svojo praznuje poln moči in veličasti — še križ ves svet v Njegovi je oblasti, ki je na Golgoti grenil mu hojo.

En sam je spev Gospodovo vstajenje!

Kot rože rdeče se bleste mu rane... Pred nami poveličan gre v življenje.

Naj v srca naša razboljena kane krvi Njegove kaplja v odrešenje, da bodo krivde nam pa nje oprane.

Ljubka Sorli

Več upanja na Dunaju?

DUNAJ, Avstr. — Pretekli teden sta se tu delegaciji ZDA in ZSSR začeli dogovarjati mi-mogrede o obnovi in izboljšanju "vroče" linije, ki veže Washing-ton in Moskvo za takojšnje ne-posredne reševanje mednarod-nih in medsebojnih vprašanj, ki bi utegnili postati nevarna za mir. To linijo so vzpostavili po znani kubanski krizi v času predsednika J. F. Kennedyja.

Razgovori SALT so bili pre-tekli teden omejeni zaradi odho-da glavnega sovjetskega zastop-nika V. Semjonova na 24. kon-gres Komunistične partije ZS-SR. Dotlej so potekali stvarno in nekateri viri v Washingtonu trdijo, da je upanje na njihov uspeh poraslo in da lahko Ni-xonovi kritiki "dožive presene-čenje".

Pohiteti se mora

A: "Kam pa tako hitiš s to škatljo?"

B: "Klobuk za svojo ženo ne-sem in če ne pohitim, se utegne moda spremeniti..."

Female Help Wanted

Cook wanted

for Twentieth Century Lanes, 5 hours a day, 5 days a week, from Monday thru Friday, 9:30 to 2:30. Call for interview: KE 1-8818

(77)

Ženske dobijo delo

Iščemo kuharico

po 5 ur na dan in 5 dni na teden, od ponedeljka do petka, od 9.30 dop. do 2.30 pop. Twentieth Century Lanes. Kličite za sestanek: KE 1-8818

(77)

Moški dobijo delo

Tiskarja iščemo

Iščemo izkušenega tiskarja (pressmana). Nastop službe takoj. Unijski pogoji. Znanje angleščine ni nujno. Oglasite se osebno v uradu, ali kličite 431-0628.

AMERISKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave.

Cleveland, Ohio 44103

(x)

MALI OGLASI

V najem

Oddamo 3-sobno stanovanje s kopalnico starejšemu moškemu, ženski ali zakoncem. Vprašajte na 1060 E. 61 St.

(70)

Off E. 185 St.

2 bedrooms and bath down, 1 bedroom up. Make offer.

GEORGE KNAUS Real Estate 483-9300

(79 apr.)

Naprodaj

Delikatesen je naprodaj v St. Clairski okolici. Kličite 361-3037 ali po 6. uri 391-9708.

(70)

Rojaki pozor!

Izvršujem splošna zidarska in mizarska dela, pleskanje, pre-ureditev sob, zunanja stopnišča, vodovodne napeljave. Pocen in dobro. Kličite 361-8428.

(79 apr)

NAPRODAJ

Prodaj portret Dr. Antona Korosca, bivšega voditelja Slo-vencev (slika Toneta Kralja—28x23 in.). Mira Macek, 1430 California St. #7, San Francisco, Calif. 94109

Lastnik proda ali odda

krasno zidano hišo ob jezeru, v odličnem stanju, 3 spalnice, 2 kopalnici, priključena garaža, 3x predeljena klet, izdelano pod-strešje, krasno zasajen vrt. Za ogled kličite: 451-8166.

X(MWF)

KUPUJTE

VELIKONOČNA ŽIVILA, OB-LAČILA IN OBUTEV PRI NASH SLOVENSKIH TRGOVCIH.

Svoji k svojim!

SAM'S DISCOUNT WALL PAPER, PAINT & HARDWARE CO.

6810-12 ST. CLAIR AVENUE

EN 1-1635

•• OPEN LATE EVENINGS and on SUNDAY ••

LOWEST PRICES IN TOWN

•• We Redeem and Give Eagle Stamps ••

EASTER SALE ON FLOWERS

EASTER LILIES
AZALEAS
FLORIDA MUMS
TULIPS
HYACINTHS
ROSES
Complete line of EASTER BASKETS from

1/2 Price

EASTER BUNNIES AND BASKETS 98¢ and up

TRIPLE XXX

reg. 9.60 \$7.65 190 lb.

Sheep & Cow MANURE

reg. 3.25 \$2.89 50 lb.

Sheep & Cow MANURE

reg. 1.98 1.49 25 lb.

GOLDEN VIGORO

reg. 4.95 \$4.25 35 lb.

MILOGRANITE

reg. 3.45 2.98 50 lb.

Vinyl Flat PAINT,

Semi Gloss ENAMEL,

Hi Gloss ENAMEL

Porch & Floor ENAMEL

reg. 4.95 \$2.99 gal.

PITTSBURGH HOUSE

PAINT — reg. 7.95 —

SPECIAL \$5.88 gal.

HOTSTREAM 30 gal. A.U.I.

hot water heater \$47.95

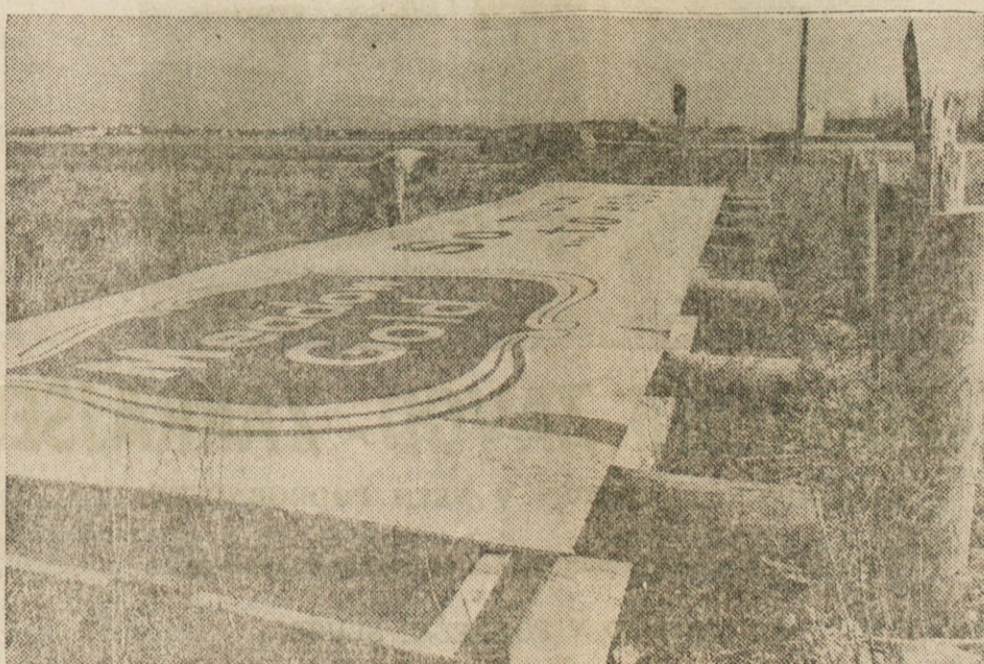
10 Year Guarantee

ONION SETS 39¢ & up

FREE:

50 lbs. MICHIGAN PEAT MOSS with each large bag of SCOTTS FERTILIZER, TURF BUILDER, SCUTL, HALTS or BONUS.

•• WISHING EVERYONE A HAPPY EASTER! ••

HOČE PROST RAZGLED — Neki neznani nasprotnik obcestnih oglaševalnih desk je ob cesti U. S. 2 pri Monroe v Michiganu v nekaj nočeh podžagal in podrł nad 30 takih des. Na sliki vidimo eno izmed njih na tleh. Mož je vsekakor hotel imeti nemoten razgled po pokrajini.

ALEXANDRE DUMAS:

Grof Monte Cristo

"Imam več kakor metreso," pravi Monte-Cristo, "namreč robkinjo. Vi najemate svoje metrese po gledališčih, jaz sem si kupil svojo v Carigradu; to me je sicer veljalo več, toda zdaj tudi v tem oziru nimam vzroka, da bi se česa bal."

"Toda pozabljate," pravi Debray smeje, "da smo, kakor je rekel kralj Karol, prosti po imenu in naravi in da je vaša robkinja v trenutku, ko je stopila na francoska tla, postala prosta."

"Kdo ji to pove?" vpraša Monte-Cristo.

"Vraga, prvi človek, s katerim bode govorila."

"Govori samo svoj materin jezik."

"O, to je kaj drugega."

"Toda ali jo bomo vsaj videli?" vpraša Beauchamp. "In ali morda nimate samo mutcev, ampak tudi evnuhe?"

"Pri moji duši, ne," odvrne Monte-Cristo; "tako daleč v orientizmu ne grem. Vse, kar je okoli mene, me lahko vsak trenutek svobodno zapusti, in ne potrebuje potem niti mene niti koga drugega. To je morda vzrok, da me nihče ne zapusti."

Ze dolgo so bili pri desertu in smotkah.

"Moj ljubi," pravi Debray in vstane, "pol treh je; vaš gost je zelo ljubezniv, toda človek mora zapustiti tudi najboljšo družbo, pogosto celo, da pride v slabšo; vrniti se moram v ministerstvo. Povem ministru o grofu, in izvedeti bomo morali, kdo je."

"Pazite," pravi Morcerf, "kajti to se ni posrečilo niti najzvitjšim."

"Bah, tri milijone imamo za policijo; sicer je res, da so izpla-

čani skoro vedno že naprej, toda to ne škoduje: kakih petdeset tisoč frankov vendar le še lahko porabimo v ta namen."

"In če izveste, kdo je, mi povejte."

"To vam obljubljam. Na svadenje, Albert! Najudanejši sluga, gospodje!"

In Debray odide ter pokliče svoj voz.

"Prav," pravi Beauchamp Albertu, "v zbornico sicer ne grem, a svojim čitateljem lahko ponudim boljše čtivo kakor Danglarsov govor."

"Prosim in rotim vas, Beauchamp," pravi Albert, "ne napišite niti besedice! Ne jemljite mi zasluge, da ga predstavim in dam o njem potrebna pojasnila. Toda ali ni nekaj posebnega?"

"Več kakor to," ju prekine Chateau-Renaud. "Resnično je eden izmed najizvanrednejših ljudi, kar sem jih videl. Ali greste z menoj, Morrel?"

"Dovolite mi samo, da dam grofu, ki je bil tako dober in nam je obljubil obisk, svojo pošetnico: ulica Meslay, številka 14."

"Bodite prepričani, da se ne izneverim svoji besedi," pravi grof in se pokloni.

Maksimilijan in baron Chateau-Renaud se priporočita ter ostavita Monte-Crista in Morcerfa sama.

III.

Pri Morcerfovih.

"Gospod grof," pravi Albert, ko ostaneta z Monte-Cristom sama, "dovolite mi, da pričem izvrševati svojo ulogo vodnika s tem, da vam pokažem stanovanje pariškega mladeniča. Ker ste navajeni italijanskih palač, bo za vas študij preračunati, s koliko kvadratnimi čevlji prostora se lahko zadovolji mlad Parižan, katerega stanovanje se ne smatra baš za najslabše. Če prideva iz jedne sobe v drugo, odpreva okna, da se navžijete svežega zraka."

Ker je Monte-Cristo obednico in salon v pritličju že poznal, ga pelje Albert najprej v svoj atelier, ki je bil, kakor je čitatelju že znano, izmed vseh prostorov njegovega stanovanja njemu najljubši.

Monte-Cristo je bil zmožen ocenjevati vse predmete, ki jih je nakopičil Albert na tem prostoru. Stare škrinje, japonski porcelan, orientalske tkanine, beneško steklo, orožje iz vseh dežel sveta, vse mu je bilo zna-

no in na prvi pogled je spoznal njihov izvor, starost in domovino. Morcerf je menil, da mu bode moral še razlagati, a nasprotno je bil on, ki je izvedel od grofa mnogo novega iz arheologije, mineralogije in naravoslovja.

Vrneta se v prvo nadstropje. Albert pelje svojega gosta v salon, katerega stene so bile pokrite z deli modernih slikarjev. Albert je upal vsaj to pot, da pokaže tujemu popotniku nekaj novega; toda v veliko njegovo začudenje imenuje ta, ne da bi iskal imena, ki so bila deloma označena samo z začetnimi črkami, na prvi pogled slikarja vsake slike, tako da je bilo lahko spoznati, da ni vseh teh umetnikov samo poznal, ampak jih tudi študiral.

Iz salona odideta v spalnico, ki je bila zajedno vzgled eleganc in resnega okusa; tu je pozdravljaj vstopivšega jeden sam portret, ki ga je slikal Leopold Robert in ga je obdajal okvir motno zlate barve.

Ta portret vzbudi takoj pozornost grofa Monte-Crista, kajti pohitevši proti njemu, obstoji po treh korakih pred njim kakor zračen z zemljo.

Slika je predstavljala mlado, pet-do šestindvajsetletno ženo z zagorelim obrazom in žarečim pogledom; oblečena je bila v slikovito obleko, kakoršno nosijo ženske pri katalonskih ribičih, rdeč in črn telovnik, v laseh zlate igle; gledala je na morje, in eleganten profil se je odbijal od dvojnatga azurja valov in neba.

Poltema, vladajoča v sobi, provzroči, da Albert ne opazi smrtno blede barve, ki je legla na grofova lica, in nervoznega vstrepetanja njegovih prsij in ramen.

Trenutek molčita in pri tem gleda Monte-Cristo nepremično na sliko.

"Tu imate lepo metreso, grof," pravi končno Monte-Cristo s čisto mirnim glasom; "in ta obleka, najbrže s kake maškarade, ji pristojna, da je veselje."

"O, gospod grof, to je grozna zmota," pravi Albert, "in če bi videli v tem mojem svetišču razun tega portreta še kakega bi si nikdar ne mogel oprostiti, da sem jo zakrivil. Vi moje matere ne poznate, gospod; ona je, ki jo vidite v tem okviru. Pred kakimi šestimi ali osmimi leti se je dala tako slikati. Ta obleka je iznajdba njene domišljije, tako vsaj mislim, in podobnost je tako velika, da se mi zdi, da vidim pred seboj svojo mater"

tako kakor je bila leta 1830. Grofica je dala slikati ta portret v grofovi odsotnosti in gotovo mislila, da mu pripravi z njim ob povratku veselo iznenadenje; toda čudno, da temu ni bilo tako; portret njegovemu očetu ni ugajal, in njegova vrednost — kakor vidite, je to delo čarovniškega čopica Leopold Robertovega — ni mogla ublažiti antipatije, ki jo je čutil do njega. Med nama rečeno, moj ljubi grof, gospod Morcerf je eden najuglednejših parov v Luxembourg in znan general, toda ne baš dober poznavatelj in velik ljubitelj umetnosti; drugačna je moja mati, ki med drugim izvrstno slika in se, ceneč to mojstersko delo dostojno, ni mogla ločiti od slike ter jo je dala meni, ker tu vsaj ne pride tako lahko pred očetove oči. Pozneje bodem imel tudi čast, pokazati vam portret svojega očeta, ki ga je slikal Gros. Oprostite, da vam govorim o rodbinskih zadevah; toda ker mi bode čast, predstaviti vas grofu, vam povem to zato, da ne pohlvalite morda te slike v njegovi prisotnosti, sicer pa vpliva slika jako slabo, kajti redko pride moja mati k meni,

ne da bi postala otožna, in še bolj redko pogleda sliko, ne da bi se zjokala. Sicer je bil pa oblak, ki je prevlekel ob nastanku te slike jasno nebo zakonskega življenja mojih starišev, jedini te vrste, in dasi sta omožena že nad dvajset let, je njuno razmerje še vedno tako kakor je bilo prvi dan."

Monte-Cristo vpre kratek pogled na Alberta, hote videti, če imajo morda te besede kak poseben namen; vendar je bilo očitno, da jih je govoril mladenič v popolni odkritosrčnosti svoje duše.

"Zdaj," pravi Albert, "ste videli vse moje zaklade, gospod grof. Dovolite mi, da vam jih kljub temu, da niso vredni kaj posebnega, dam na razpolago; bodite tukaj kakor doma, in da vam bode pri nas bolj ugajalo, bodite tako dobri in me spremiti h gospodu in gospej Morcerf, katerima sem povedal neprecenljivo uslugo, ki ste mi jo izkazali v Rimu, ter jima naznanil, da me kmalu obiščete; in onadva nestrpno pričakujeta trenutka, ko jima bode dano, da se zahvalita rešitelju svojega sina."

TICKETS NOW ON SALE!

METROPOLITAN OPERA

APRIL 26 THRU MAY 1 IN CLEVELAND PUBLIC AUDITORIUM

Apr. 26, Eve: CARMEN	Apr. 30, Eve: AIDA
Apr. 27, Eve: WERTHER	May 1, Mat: MADAMA BUTTERFLY
Apr. 28, Eve: LA PERICHOLE	May 1, Eve: DON GIOVANNI
Apr. 29, Eve: RIGOLETTO	

PRICES: \$2.50, \$4, \$5, \$6, \$7, \$8, \$10, \$11, \$12, \$16 (No Tax)

Tickets Available for All Operas—Not All Prices for Some Operas.

BOX OFFICE: Broadview Savings & Loan Bldg., 299 Euclid Ave. — Phone 621-8897

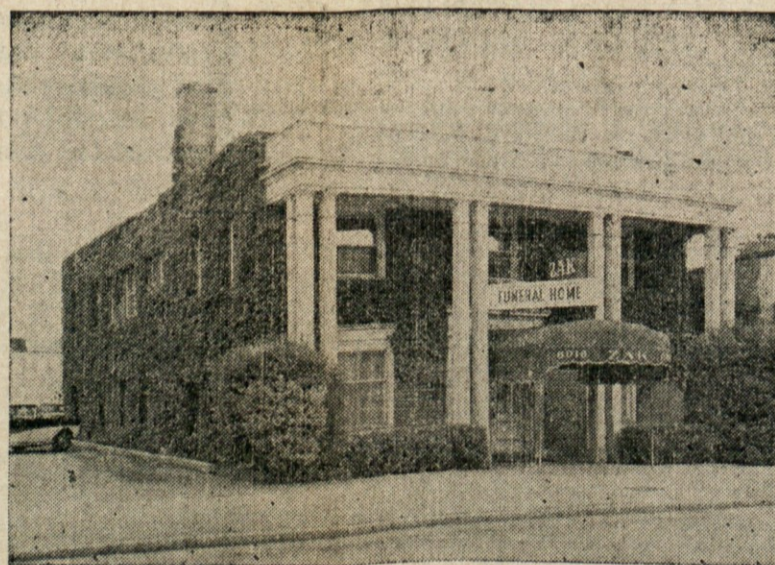
Open 9:30 A.M.-5:30 P.M. Librettos on Sale Krabs Piano used Exclusively

KNEŽJA DVOJICA — Knez Ranier in kneginja Grace na televizijskem festivalu v Monte Carlu v kneževini Monako.

ZENO A. ZAK

ŽELIMO SREČNE IN VESELE
VELIKONOČNE PRAZNIKE
VSEM DRAGIM PRIJATELJEM
IN ZNANECM, ZLAŠTI TISTIM,
KI SO NAS POČASTILI S SVOJIM
ZAUPANJEM

ZAK-POGREBNI ZAVOD - ZAKRAJŠEK

NAJMODERNEJE UREJEN V VSEH PODROBNOSTIH

Postrežba z invalidnim vozom vedno na razpolago

ČETRTI ROD V POGREBNI SLUŽBI

6016 St. Clair Avenue

ENdicott 1-3113

POHIŠTVO - GOSPODINJSKI STROJI

PRI NAS JE VELIKA IZBIRA KUHINJSKIH IN DRUGIH GOSPODINJSKIH STROJEV — IMAMO NAJLEPŠE POHIŠTVO IN OPREMO ZA VSE STANOVANJSKE SOBE.

Oglejte si našo zalogo — po domače se bomo pogovorili — z veseljem Vam bomo postregli, kakor boste želeli. Se boste sami prepričali, da dajemo odlično blago po zelo zmernih cenah.

VOŠČIMO VSEM ODJEMALCEM IN PRIJATELJEM PRAV VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE!

NORWOOD APPLIANCE & FURNITURE

6202 ST. CLAIR AVENUE

Phone: EN 1-3634

MR. IN MRS. JOHN J. SUSNIK
IN SINOVI

SLOVENIAN COUNTRY HOUSE

1401 E. 55. St.

EN 1-8974

VSEM NAŠIM GOSTOM,
PRIJATELJEM IN ZNANECM
ŽELIMO

PRAV SREČNE IN VESELE
VELIKONOČNE PRAZNIKE

FRANK STERLE

Iskrena hvala za dosedanjo
naklenjenost,
priporočamo se za bodoče.

Točna in prijazna postrežba.
OB SOBOTAH IN NEDELJAH ZVEČER PLES.

Vesele velikonočne
praznike želijo

Best Wishes for a happy,
blessed Easter holiday

CARL G. OPASKAR, M.D.
ZDRAVNIK

DR. VINCENT OPASKAR
ZOBOZDRAVNIK

6402 St. Clair Avenue

HE 1-4114

in

FRANK V. OPASKAR

ODVETNIK — ATTORNEY AT LAW

Hippodrome Bldg.

Office 771-4304

Res.: YE 2-9803

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE
ZELITA
VSEM ODJEMALCEM IN PRIJATELJEM
LASTNIKA

ST. CLAIR HARDWARE

LADDIE PUJZDAR - JOE VERTOČNIK

PLUMBING SUPPLIES - TOOLS - HARDWARE
LOCK KEYS - ELECTRICAL SUPPLIES - PAINTS

7014 St. Clair Ave.

UT 1-0926

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE VAM ŽELI
JEROME A. BRENTAR, Manager

EUROPA TRAVEL SERVICE

911 E. 185 St.

Phone: 692-1700

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE VSEM
ODJEMALCEM, PRIJATELJEM IN
ZNANECM ŽELI

L & M TOBACCO AND CANDY CO.

JOHN E. LOKAR, lastnik

784 East 185th St.

KENmore 1-8777

CANDY - CIGARE - CIGARETTE
IGRAČE NA DEBELO

CHICAGO, ILL.

FEMALE HELP

SWITCHBOARD TYPIST

Plug board, one position. PBX. Full time Salary commensurate with ability. Company benefits. Nr. Loop Call Mr. Lane TA 9-0610 (69)

HOUSEWIVES AND MOTHERS Home and family come first. Earn \$30, one evening! \$60 for two. No collecting, no delivering. Car needed 246-0504 or 246-0547 (68)

PUT A LITTLE FUN IN YOUR LIFE

Demonstrate for Fashion Wagon. No delivering or collection. Pay is great, free wardrobe. Call 815-838-3088 or 312-627-2396 (68)

REAL ESTATE FOR SALE

St. Jarcissus

7 rm. Stone & Brk. Georgian overlooking woods, 45' lot. 3 bdrms, 2½ baths, sep. din. rm. 14 x 17' pan. fam. rm. w/cabinets & desk, new kitchen, w/ built-ins. 2½ car brk. gar. w/door operator - new landscaping, rec. rm. in bsmt. Close to shops and all trans. By Owner 774-4154

IMMED. POSS.

6 rm. brk. bung. 3 bdrms., 1½ baths, lge. kit. w-pantry, full bsmt. & full attic, 2 car brk. gar. Vic. 60th & Francisco. Call owner for appt. 476-3952

BUSINESS OPPORTUNITY

OPPORTUNITY

Grocery-School store with 4 rm. apt.; in rear. 6 rms. 2nd flr., 3 rms., furnished 3rd flr. Irving-Ashland area CALL 327-5112

CHICAGO, ILL.

BUSINESS OPPORTUNITY

BEAUTY SALON — Mod. fully equipped 5 stat. shop. Well establ. Same owner 12 years. Priced for quick sale. Call owner for appt. at 762-2453 or BI 7-7777. (68)

COMPLETE coin operated laundry and dry cleaning facility. Excellent condition. Must be moved. Will not separate. \$17,500, 312-439-6258 or 815-339-2666 or write Box 973, Granville, Ill. (68)

REAL ESTATE FOR SALE

2 bdrm. Georgian — Mod. kit., 1½ baths, fin. bsmt. w-bar, pool-patio, 2 car gar. By transferred owner. Lo \$20's. Call 445-1762 before noon or aft. 6 P.M. (68)

REAL Country Living — 40 mi. N.W. of Chgo. Lge. 2 bdrm. Lake front wooded area, pvt. subdivision. pvt. beach. Upper \$20's. Illness forces sale. Call owner for appt. 566-0463 (68)